

“La Gaviota”

Havanera. Lletra i música de Frederic Sirés

Recordo Frederic Sirés de quan jo era un marrec de set o vuit anys i anava al cinema mut a can Mariano, ell amenitzava l'ambient tocant el piano. Algunes vegades la pel·lícula que projectaven no em feia el pes i me n'anava a prop d'ell, tocava gairebé sempre sense solfa, fins i tot improvisant, però al piano hi havia un llum petit, just per il·luminar la partitura. Anava tocant i mirant la pantalla de cine, algunes vegades, moltes, fumava sense treure's la cigarreta de la boca i el fum que li pujava cara amunt li feia tancar l'ull dret.

No és pas que jo tingués gaires contactes amb en Frederic, perquè ell era molt més gran que jo, i a més, visqué molts anys a Palafrugell, però, això no vol dir que no hagi pogut saber moltes coses d'ell, sobretot dels trets del seu caràcter humil, de la seva bonhomia i, naturalment, de les seves grans dotes musicals. Sé per persones que varen relacionar-se molt amb ell, que era d'un tracte molt afable, que quedava com embadalit quan es posava a tocar el piano amb els ulls tancats. També m'han dit que era d'esperit romàntic i enamoradís.

Tot això ho corrobora la composició de la seva havanera “La Gaviota” de delicada inspiració, conseqüència del seu enamorament per una cosina de Cuba que l'any 1928 passà una bona temporada a Begur.

Quan ella se'n va anar, ell va escriure:

“Gaviota que muy ligera vas volando sobre el mar y con tu rápido vuelo muy pronto vas a llegar a la playa de mis sueños en donde mi amor está, la niña de bellos ojos la princesa del lugar... (continua)”.

Les primeres cantades d'aquesta bonica composició les recordo de quan algunes nits d'estiu dels anys 1929 o 1930 cantaven, per plaer, a casa d'en Frederic amb les finestres obertes, les germanes Antònia i Isabel Marquès, algunes vegades

amb la Rosa Plaja, acompanyades per en Josep Busquets al violí, en Joan Esponellà al contrabaix, i el mestre Sirés al piano. És d'un record deliciós inesborrable. En Frederic amb el seu èxit ja es donà per satisfet i deixà sense enregistrar a la societat d'autors la seva obra.

Vingueren uns anys molt tristos i desgraciats i en Sirés va preocupar-se poc de la seva composició i quedà gairebé oblidada.

Quan ens vàrem refer una mica de tot el desgavell de les guerres que ens van vexar i per compensar l'enyorança van començar a cantar-se les cançons velles, cançons anomenades de taverna, valsos i havaneres, sortiren molts grups i cantants de tot arreu, d'entre tants en sobresortiren alguns com en Serrat, en Lluís Llach i també la Marina Rossell. La Marina degué sentir alguna vegada “La

Gaviota” li va agradar i la va incloure en el seu repertori, i ignorant la procedència la presentava com a cançó popular catalana anònima. Catalana perquè fou traduïda, ja que l'original era en castellà. Va agradar molt i la popularitzà tant que el públic quan la demanava ja deia *La Gavina* de la Marina Rossell. Aquells que en sabem la història ens dol aquesta indiferència vers l'autor.

Mireu, només aquest mes de juny passat he viscut dues experiències d'aquesta deficiència. Un dels primers dies del mes, en un programa de ràdio el locutor tenia una xerrada amb una senyora gran a la qual per obsequiar-la li preguntà quina cançó li agradaria escoltar i ella digué: “La Gavina” de la Marina Rossell.

Cap al final del mateix mes a TV3, van emetre un dels últims programes d'un *Tomb per la vida* d'en Puyal. Em va agradar molt perquè el personatge central era, el per mi molt admirat Josep Ma. Ainaud de Lasarte, historiador, home de gran cultura i d'un tarannà agradabilíssim. Entre les moltes coses que explicà digué que la seva afecció preferida era la música i en demostrà grans coneixaments parlant d'obres musicals anomenant els títols i els seus autors. També saberem que era un gran entusiasta dels tangos i també n'anomenava títols i autors. En un moment donat s'escoltà l'havanera *La Gavina*, i ell digué: “Home! Aquesta és la veu de la Marina Rossell cantant *La Gavina*”. Ja sé que el Sr. Ainaud es dedica a l'història “grossa” però en totes les èpoques els petits detalls han ajudat i m'hagués agradat molt que hagués dit: “Home! d'en Frederic Sirés”.

Em sembla que puc dir en nom de tots els que vàrem tenir la sort de conèixer el mestre Sirés: Frederic el nostre sincer record i reconeixement.

J.C. Riera